

שמונה ימי חנוכה ?? BUT WHY EIGHT??

א. ת"ר בכ"ה בכסליו יומי דחנוכה תמניא אינון.

שבת כ"ב עמ' ב'

ב. כָּל חוֹתְמֵי בְּרִכּוֹת שֶׁהָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ, הָיוּ אוֹמְרִים מִן הָעוֹלָם. מִשְׁקָלָקְלוֹ הַמִּינִין, וְאָמְרוּ, אֵין עוֹלָם אֶלָּא אֶחָד, הִתְקִינוּ שֶׁיְהוּ אוֹמְרִים, מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם.

ברכות ט' ה'

ג. בְּרוּךְ ה' אֵלֵינוּ יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

תהילים מ"א י"ד

ד. הסכום הרגיל להיקף שלם הוא שבוע של שבעה ימים. אמנם התכלית של כל נשגב וקדושת שם ד' וחפצו הטוב בעולם, יגלה רק לזמן העתיד, שאליו פונות כל הקדושות. אמנם גם בזמן ההווה כח העתיד נגלה איך הוא הולך ובא, וזה יגלה ע"י גלגוליהם של ישראל הנפלאים, שלולא תכלית העתיד הנשגב אין פותר לחידת עולמים זאת. ע"כ השבת היא מורכבת עם היקף הזמן ההווה המתמיד, ורומז ליום שכולו שבת מנוחה וקדושה, להורות שבעצם הזמן ההווה רושם הזמן העתיד הוא כבר מוכן ומוחש. היונים אמנם בקשו לסמות אורו של עולם, החשיכו עיניהם של ישראל ומלאו את העולם פחזות והוללות, על יסוד העיקר של לקיחת ציור הזמן ההווה בלא שום תעודה בעתיד, עד שגרמו להשפיע על הכתות הרעות שיצאו מקרבנו לאמר אין עולם אלא אחד, ושעבורם תקנו במקדש לאמר "מן העולם עד העולם". כלומר, בשעה שהזמנים מתוקנים ועיני השכל בהירות, די באמירה אחת, "מן העולם", והעתיד כבר נשקף, אבל באשר האפילו אור האמת, ראוי להעמיד מפורש את התעודה של העתיד, אע"פ שהעינים הטרוטות אינן מכירות אותו מן ההווה, מ"מ דבר א-להינו יקום לעולם. וכבר אנו יודעים את תעודת העתיד ע"פ הנבואה, נחלתן של ישראל, והיא לנו מבוררת גם בעת החושך שלא יראה לעיני בשר באופן מוחש כח העתיד מתוך ההווה. כשם שדי באמירה אחת "מן העולם" לכלול כמו כן את העתיד בזמן הבהיר והמאיר, כן די בחנוכה של שבעה ימים, שכולל ההיקף הזמני ההווה שבתוכו כבר נכלל השבת, הרומז ומכין ליום שכולו שבת. אבל לעת הירידה שגרמו היונים ההוללים, שטשטשו את בהירת ההווה מלהציץ מתוכו את העתיד הנהדר, שאז יגלה אור ד' וכבודו בעולם, "והאלילים כליל יחלף", ה' דרוש לחזק את הצפיה העיקרית הישראלית, שלא תתקמץ גם היא בהווה כאותה של היונית חלילה, לעשות חנוכה שמנה ימים, כלומר יום אחד העודף על ההיקף הנהוג בהווה, להורות בפועל שכל מגמותינו יגלו ויצאו לפעלן רק בעתיד, שיצא הזמן בכללו מידי שפלותו, והעולם ירפא מעורונו ורעותיו הכלליות והפרטיות, שהוא מגמתן של ישראל ותעודת אורו של מקדש. ע"כ יומי דחנוכה תמניא אינון, כאומר מפורש "מן העולם עד העולם".

עין אי"ה, שבת